

ENERĢĒTIKAS NOZARES PRIORITĀTES

KLIMATA UN ENERĢĒTIKAS MINISTRIJA

AGLONA | 06.10.2023.

ENERĢĒTIKA LATVIJĀ 2022

ELEKTROENERĢIJA

PATĒRIŅŠ
7,1 TWh

RAŽOŠANA
4,8 TWh

ĢENERĀCIJAS VEIDS
~70% AER
~30% CITS

DABAS GĀZE

PATĒRIŅŠ
9 TWh

BIOMETĀNA POTENCIĀLS
0,7-1,5 TWh

FIZISKĀS PLŪSMAS
~75% LNG
~25% RUS

SILTUMS*

PIEGĀDĀTĀ ENERĢIJA
5.7 TWh

RAŽOTĀJI (>1MW)
100

KURINĀMAIS
~57% AER
~43% CITS

*2021. gada dati, regulēti komersanti

KĀDI IR ENERĢĒTIKAS POLITIKAS MĒRĶI / PAMATNOSTĀDNES

ENERĢĒTISKĀ NEATKARĪBA UN EKSPORTS

= *lēta elektrība Latvijā, kas veicina ražojošo industriju*

EFEKTĪVA KOPĪGO RESURSU IZMANTOŠANA

= *katrs izsekojami maksā par sevi.*
Sociāli neaizsargātie lietotāji tiek pasargāti ar atbilstošām programmām.

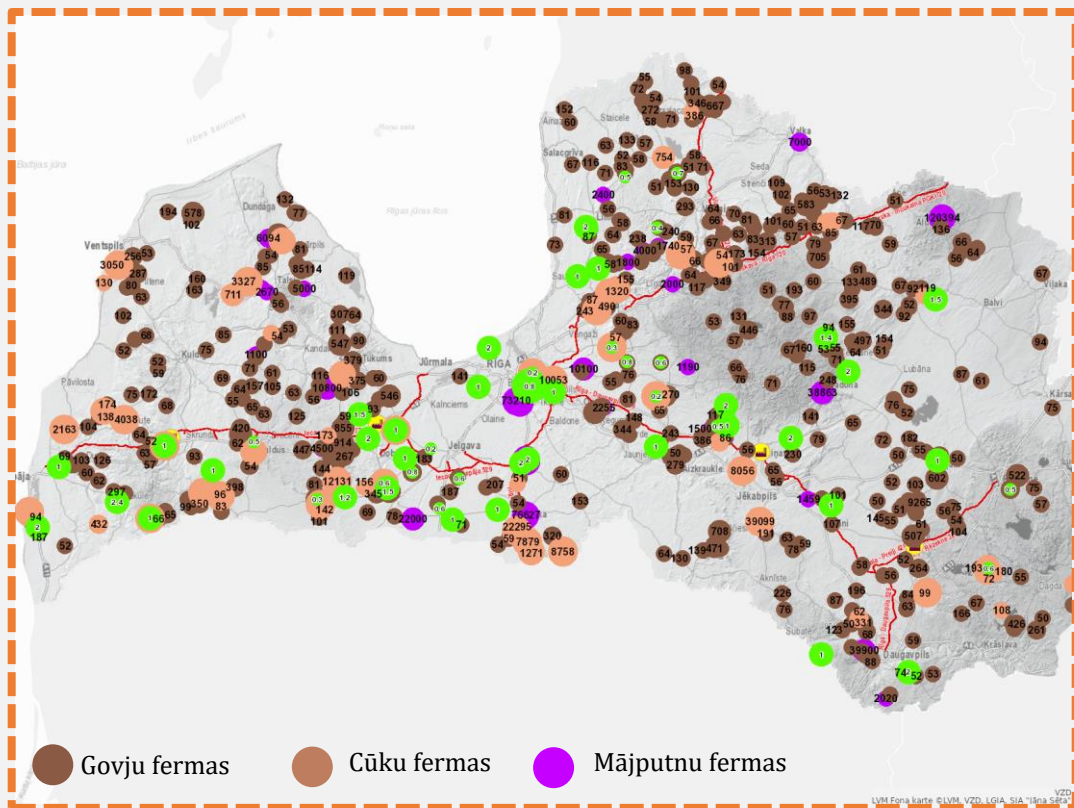
TIRGUS EKONOMIKA UN CENU SIGNĀLI

= *izmaksās konkurētspējīgi*
enerģētikas komersanti

ENERĢĒTIKA LATVIJĀ

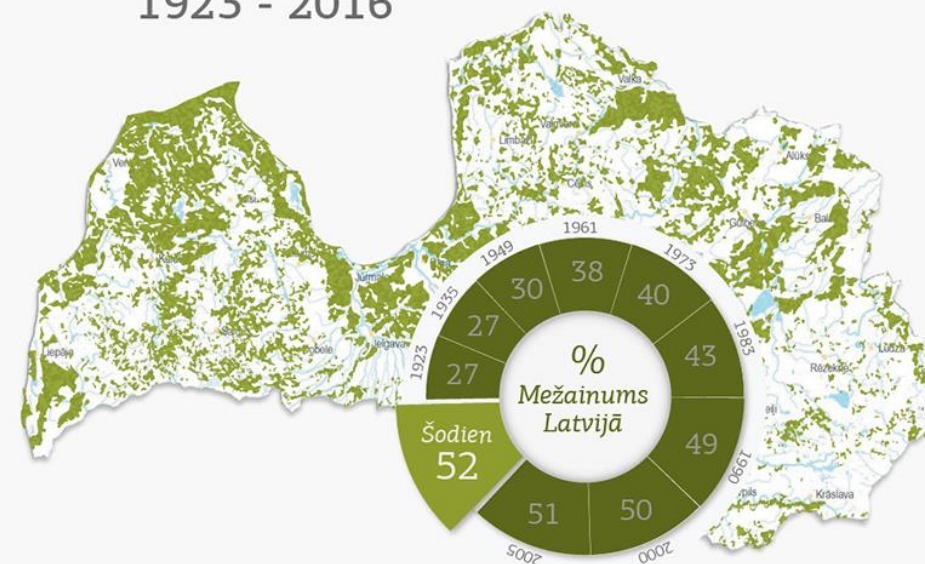
DABAS RESRUSU PRIEKŠROCĪBAS 1/2

Biometāns/ biogāze

Efektīva lauksaimniecības atkritumu (notekūdeņu, sadzīves atkritumu) izmantošana biometāna ieguvei, dotu iespēju ar pašu resursiem apgādāt visas Latvijas gazificētās māsaimniecības.

MEŽAINUMS LATVIJĀ 1923 - 2016

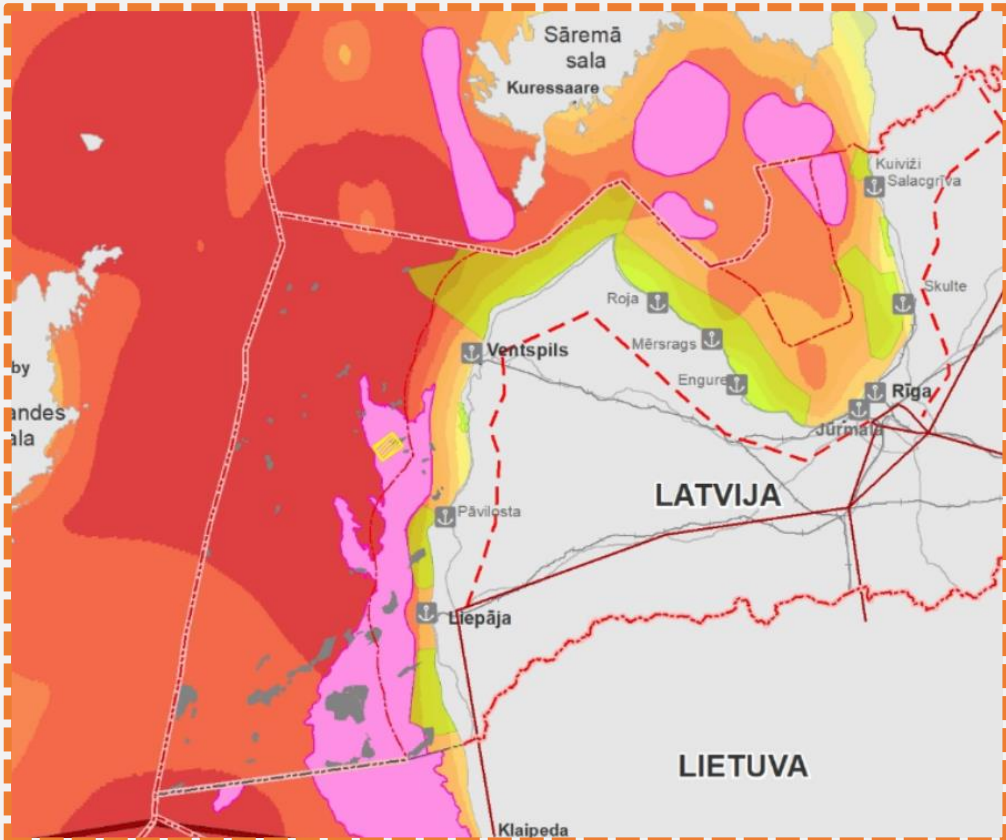

Avots: 1990 - 2010 aprēķināts pēc MSI, 1923 - 1990 Meža fonds

Meži

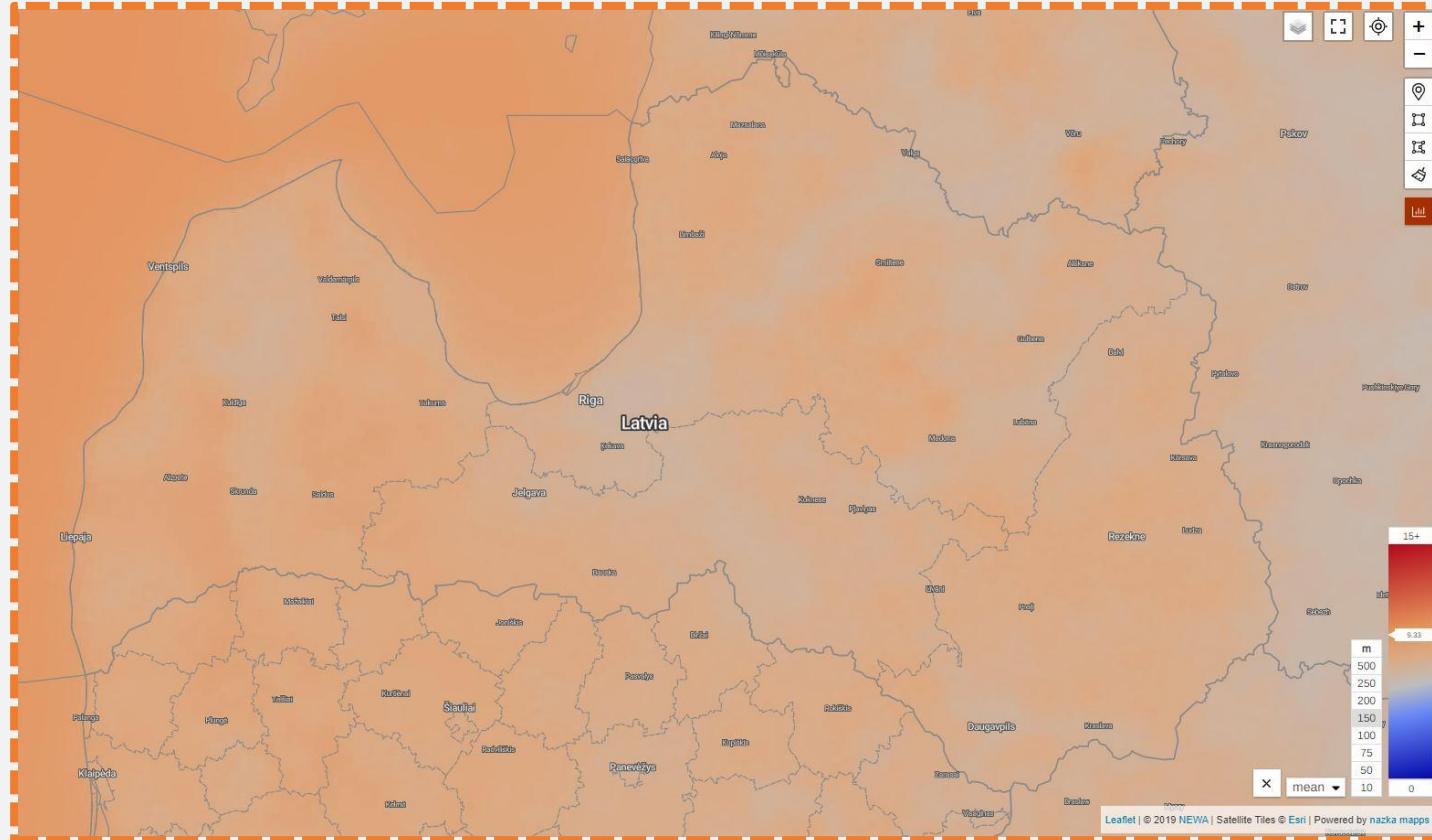
Kopējā koksnes krāja Latvijas mežos ir 680milj.m³.
Latvija ir valsts ar ceturto lielāko meža platību īpatsvaru Eiropā.

DABAS RESRUSU PRIEKŠROCĪBAS 2/2

Atkraste

Sekla jūra, >9 m/s vējš, regulējuma izstrāde jūras teritoriju izmantošanai

Iekšzeme

>9 m/s vējš, regulējuma izstrāde ar mērķi piešķirt tiesības vēja parku attīstītajiem izmantot valstij piederošas zemes

MŪSU INFRASTRUKTŪRA

Enerģijas uzkrātuves
Daugavas HES kaskāde un
pazemes gāzes krātuve

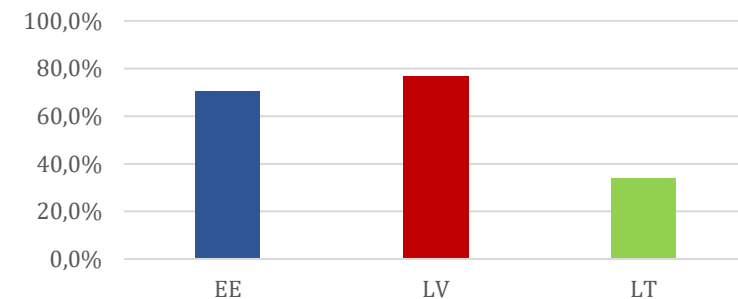
PATĒRIŅŠ
līdz 1,2 GW

IZSNIEGTĀS TEHNISKĀS
PRASĪBAS AER

5-6 GW

Tīkla kapacitāte būtiski
pārsniedz patēriņu

Patēriņš/ Ražošana 2021

LIETUVA: 60-70% DEFICĪTS

IGAUNIJA: 60% RAŽOŠANAI IZMANTO
DEGLĀNEKLI

LATVIJA: EKSPORTĒJA ENERĢIJU
2018. GADĀ

Konkurētspējīga
kontrolējamā ražošana

LIBERALIZĒTI ENERĢIJAS TIRGI

**Pilnībā liberalizēts
mazumtirgus**

**Elektroenerģijas
tirgus – 2015. gads**

**Dabāsgāzes tirgus –
2023. gads**

Aktīva vēju un saules parku būvniecība

**Saule (SSO)
200 MW pieslēgti
300 MW augsta gatavība**

**Vējš (PSO)
~20 projektiem veic
IVN. Kopējā jauda līdz
2 GW**

ENERĢĒTIKA LATVIJĀ

ELEKTROENERĢIJA

Sinhronizācija ar Kontinentālās Eiropas tīklu

Sadarbība ar Baltijas valstīm un Vāciju, Baltijas – Centrāleiropas jūras kabeļa izveidē

Rezervju tirgu integrācija

Rezervju tirgu attīstība un integrācijas vienotajos ES rezervju tirgos

ELWIND

LV-EE jūras kabelis - Baltijas atkrastes vēja parku infrastruktūras mugurkauls

Baltic Wind Connector

Sadarbība ar Baltijas valstīm un Vāciju, Baltijas – Centrāleiropas jūras kabeļa izveidē

LASGO

Sadarbība ar Zviedriju, Latvijas-Zviedrijas jūras kabeļa izveidē.

CIEŠĀKA
SADARBĪBA AR
ES

EFEKTĪVA
KOPĪGO
RESURSU
LIETOŠANA

AKTĪVO
LIETOTĀJU
STIPRINĀŠANA

Publisko zemju un jūras teritoriju atvēršana

Regulējums dos iespēju izmantot publiskās zemes/ jūras resursus izmantošanai elektroenerģijas ražošanai.

Tīkla jaudu rezervācijas optimizācija

Regulējums dos iespēju izmantot kombinēt dažāda ražošanas profila enerģijas avotus.

Ieguldījums reģionu attīstībā

Regulējums nosaka minimālo summu, kuru attīstītājs ik gadu novirza pašvaldībām/ valstij, kā arī nosaka pašvaldību lomu bezsaimnieka infrastruktūras uzturēšanā.

Sistēmas pakalpojumu pielāgošana

Pakāpeniski tarifu un sistēmas attīstības pieejas pielāgošana pārejai no importētājvalsts uz eksportētājvalsti.

Mērķēts atbalsts

Automatizēta sistēma atbalsta piešķiršanai augstu cenu gadījumā

Neto norēķinu sistēma

Neto uzskaites sistēmas nomaina ar neto norēķinu sistēmu

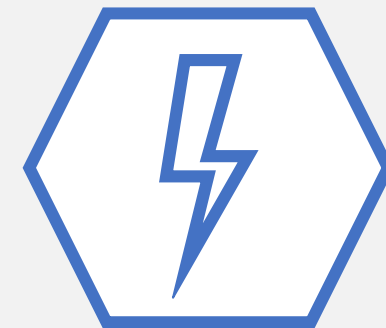
Energokopienas

Regulējums energokopienas lomas stiprināšanai esošajā tirgus satvarā

Pieprasījuma reakcija

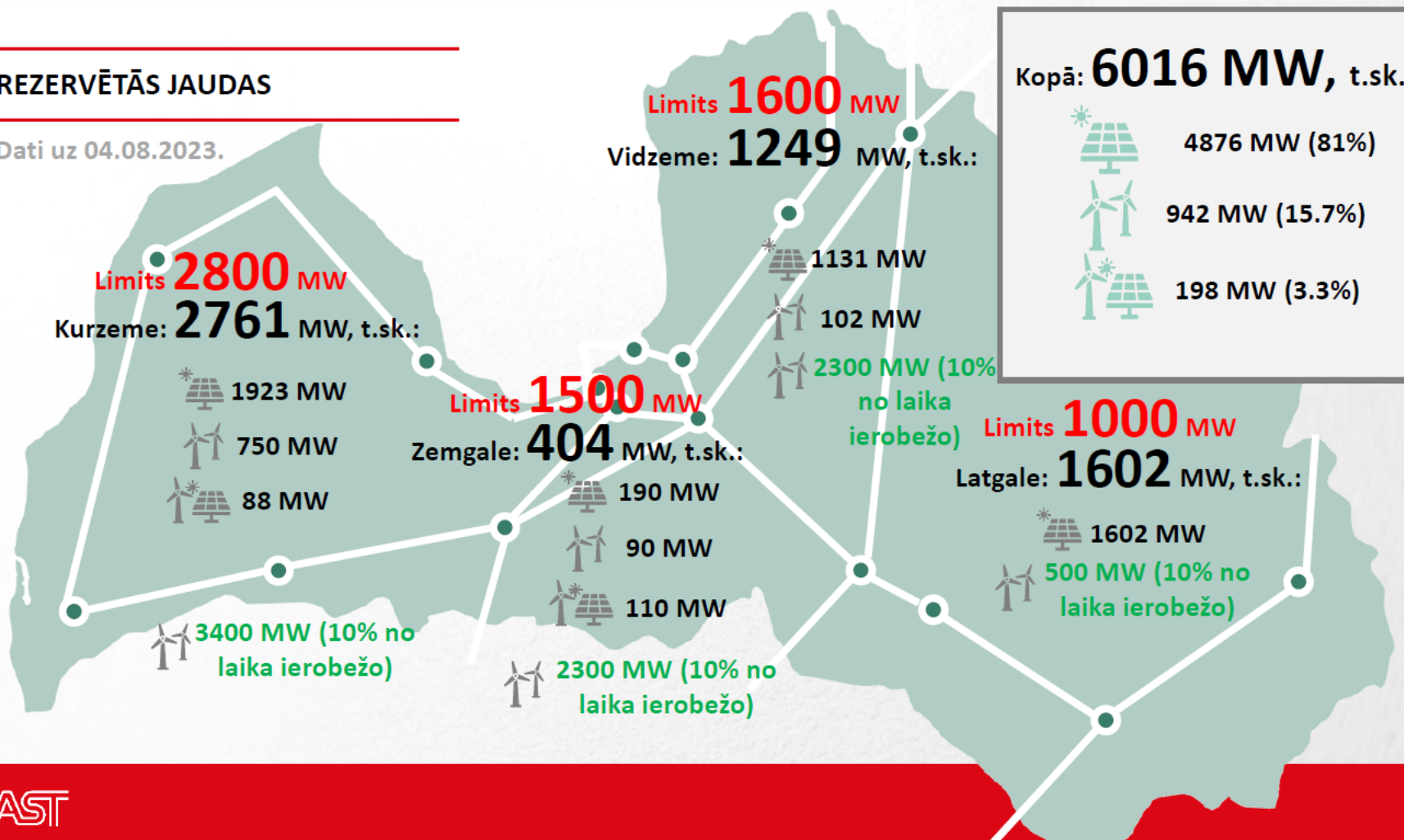
Regulējuma attīstība pilnīgākais pieprasījuma reakcijas iekļaušanai tirgos.

PRIEKŠPLĀNS ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANA

REZERVĒTĀS JAUDAS

Dati uz 04.08.2023.

Ja 6 GW darbotos uz 100% noslodzes, mēs iegūtu ~52 TWh (t.i. 7-8 kārtīgs LV patēriņš)

GĀZVEIDA KURINĀMAIS

FinBalt – vienotais tirgus

FinEstLat vienotā tirgus paplašināšana, ietverot Lietuvu un izveidojot vienotu ieejas-izejas sistēmu, kas savienot termināļus un krātuvī bez starpvalstu tarifiem

Izcelsmes apliecinājumi

Izcelsmes apliecinājumu sistēmas izveide, kas ir pamats pārrobežu tirdzniecībai

Ūdeņraža infrastruktūra

Reģionāla sadarbība izvērtējot esošās infrastruktūras piemērotību un nākotnes iespēju izziņāšanu

**CIEŠĀKA
SADARBĪBA AR
ES**

**EFEKTĪVA
KOPĪGO
RESURSU
LIETOŠANA**

**LATVIJĀ
RAŽOTU
RESURSU
LIETOŠANA**

Atbalsts biometāna ieguvei

Plānota ES fondu programmas izstrāde biometāna ieguves atbalstam

Izmaksās efektīvs apgādes drošums

Sadarbība ar Igauniju, efektīva apgādes drošuma risinājuma izveidei; Riska novērtējums

Mobilo biometāna ievades punktu izveide

Sistēmas attīstības risinājums, kas ņem vērā izkliedēto resursu izvietojumu un samazina biometāna ražotāju izmaksas

Inčukalna dabasgāzes krātuves regulējums

Reģionālās dabasgāzes krātuves regulējuma pielāgošana jaunajiem tirgus apstākļiem

Mērķēts atbalsts

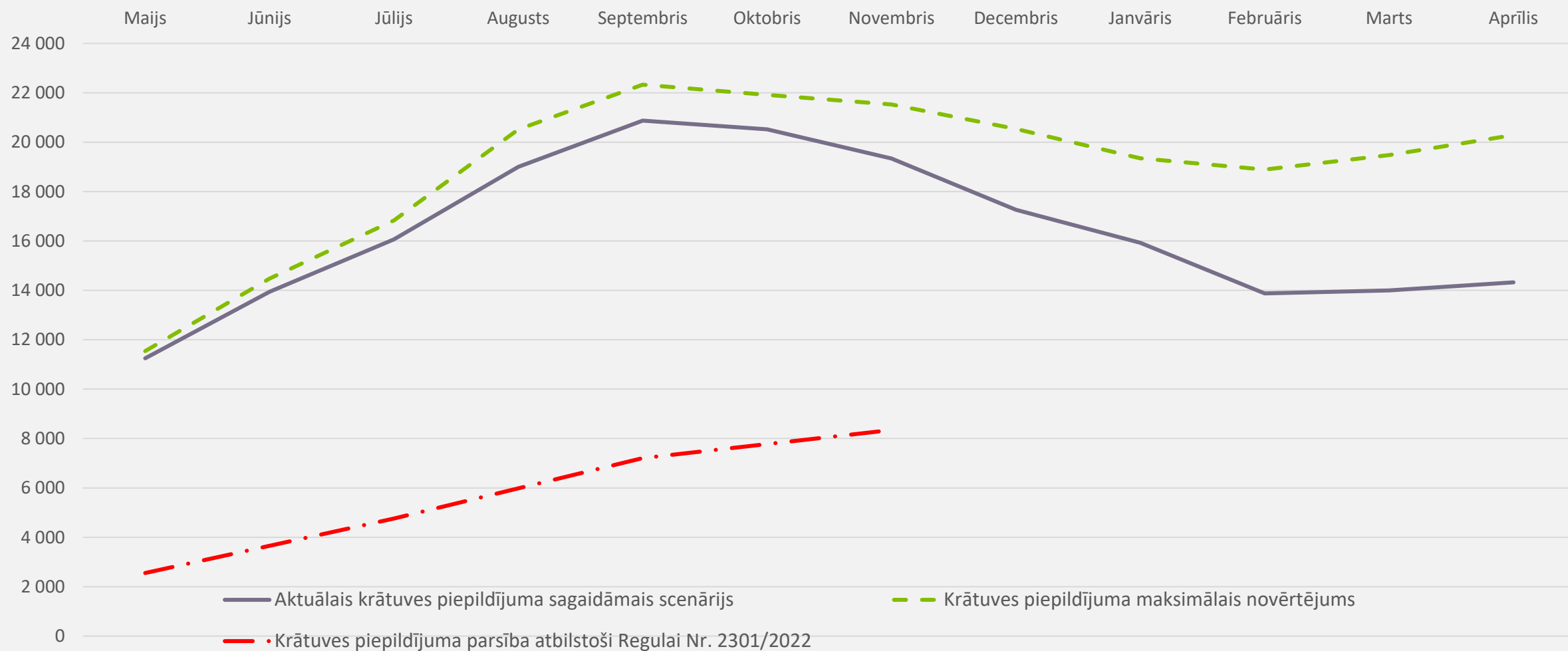
Automatizēta sistēma atbalsta piešķiršanai augstu cenu gadījumā

GĀZES APGĀDES DROŠĪBA

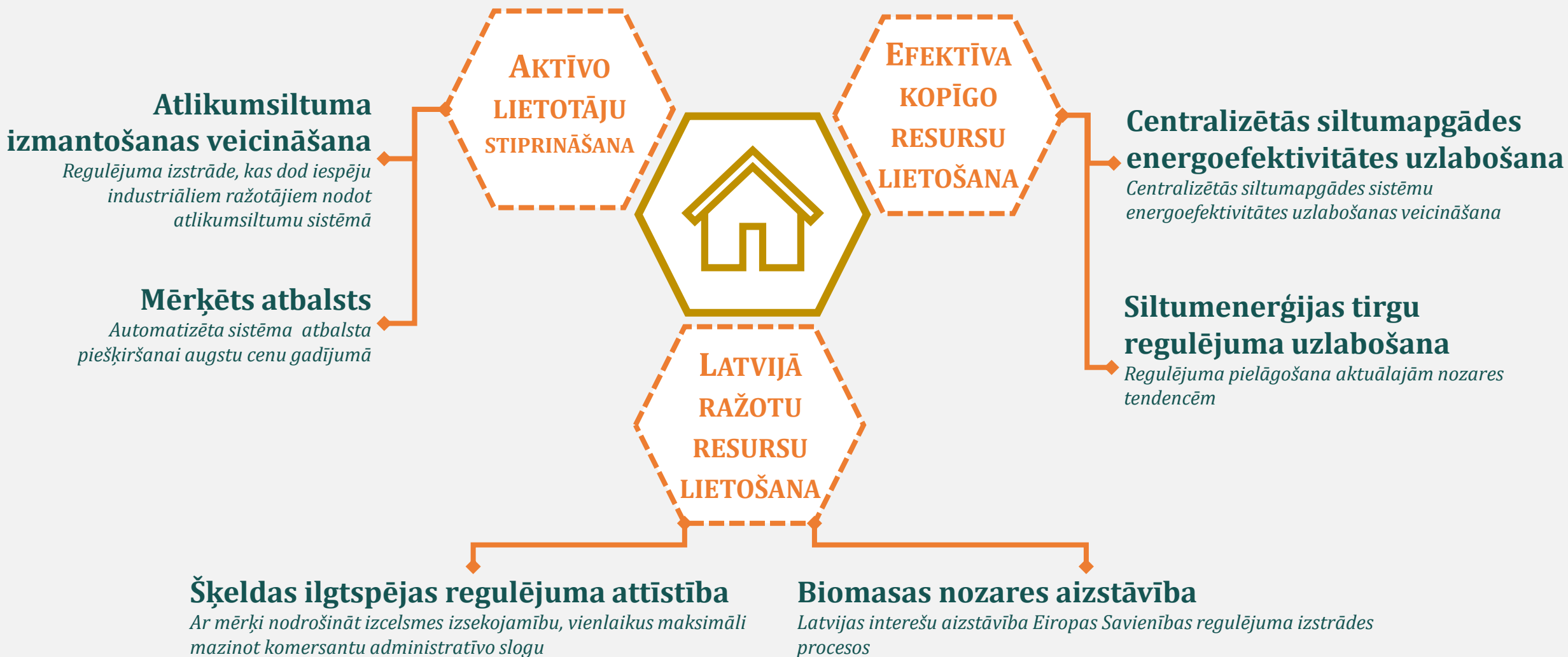

- ✓ IPGK noglabātas 21,1 no 22,6 TWh
- ✓ LV gāzes patēriņš 2022.gadā – 8,8 TWh
- ✓ Energoapgādes drošuma rezerves – 1,8 TWh
- ✓ Latvenergo ilgtermiņa jaudu līgums ar Klaipēdas LNG termināli – 6 TWh/gadā

GĀZES APGĀDES DROŠĪBA

SILTUMAPGĀDE

ATBALSTS ELEKTROENERĢIJAS SADALES TARIFIEM

KOMPENSĀCIJA ELEKTROENERĢIJAS SADALES TARIFA PIEAUGUMA SEGŠANAI (1)

Grozījumi "Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā" atbalstīti galīgajā lasījumā Saeimā 2023. gada 21. septembrī

Valsts kompensēs 60% no AS "Sadales tīkls" jaudas fiksētās maksas (maksā par jaudas uzturēšanu) no š.g. septembra – decembrim (t.i. sākot no rēķina, ko saņems oktobrī)

Kārtējā rēķina kopsavilkums

Starpība no iepriekšējā perioda -0.30

Preču / pakalpojuma nosaukums	Apjoms	Mērv.	Summa bez PVN (EUR)
-------------------------------	--------	-------	---------------------

Elektroenerģija ELEKTRUM EKONOMISKAIS

Elektroenerģija 1 laika zonā

kWh

Pārvades un sadales pakalpojumi

Maksa par elektroenerģijas piegādi

kWh

Maksa par jaudas uzturēšanu

ELEKTRUM APDROŠINĀTS

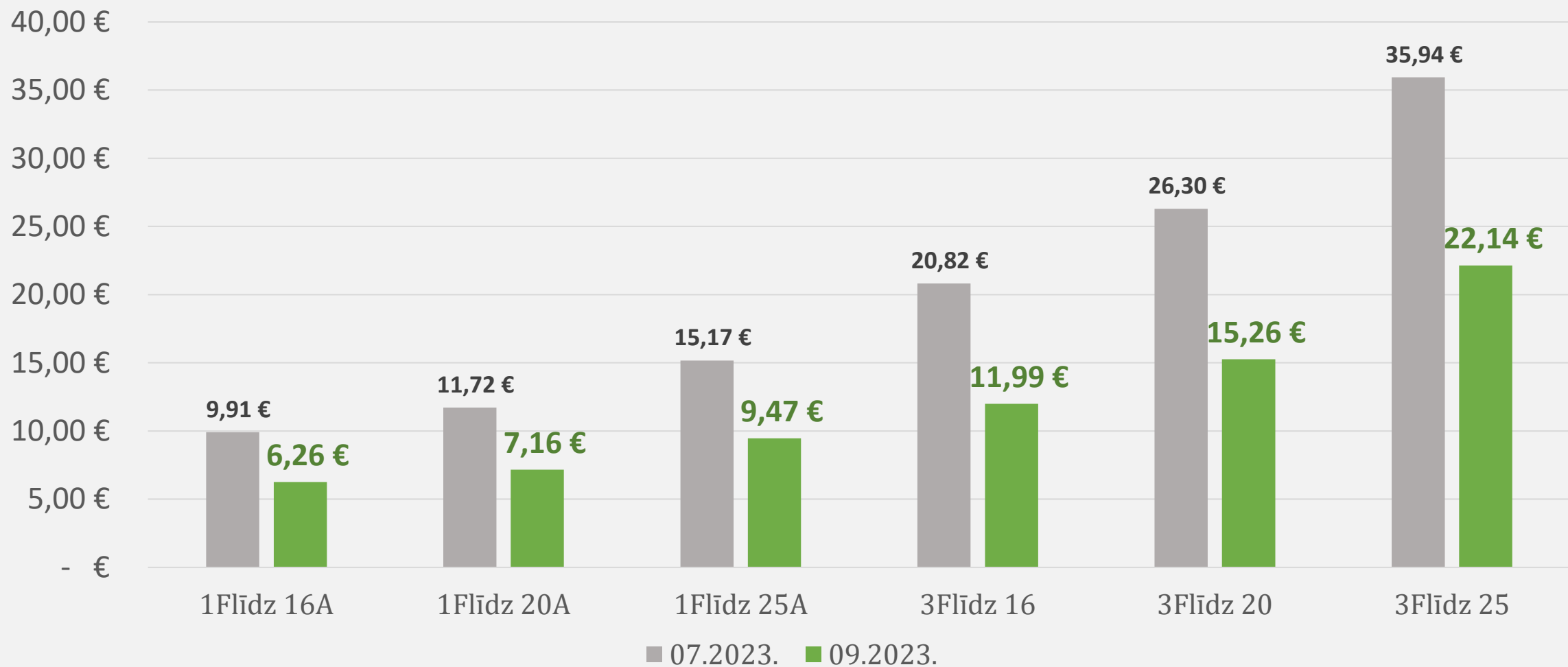
Maksa par apdrošināšanu SOS KOMPLEKTS

1 gab.

1.98

**NB! Plašāk:
[Sadales tīkls](#)
[tīmekļvietnē](#)**

KOMPENSĀCIJA ELEKTROENERĢIJAS TARIFA PIEAUGUMA SEGŠANAI (2)

**ATBALSTS
AIZSARGĀTAJIEM
LIETOTĀJIEM**

ATBALSTS AIZSARGĀTAJIEM LIETOTĀJIEM

Trūcīgie un
maznodrošinātie

Daudzbērnu
ģimenes

Ģimenes, kuru
aprūpē bērns ar
invaliditāti

Personas ar I
grupas
invaliditāti

ATBALSTA APMĒRS MĒNESĪ*

2 0 EUR

Trūcīgai vai maznodrošinātai
mājsaimniecībai (personai)

2 0 EUR

Ģimene (persona), kuras aprūpē ir bērns ar
invaliditāti

2 0 EUR

Persona ar I invaliditātes grupu vai viņa
aizgādņim

2 5 EUR

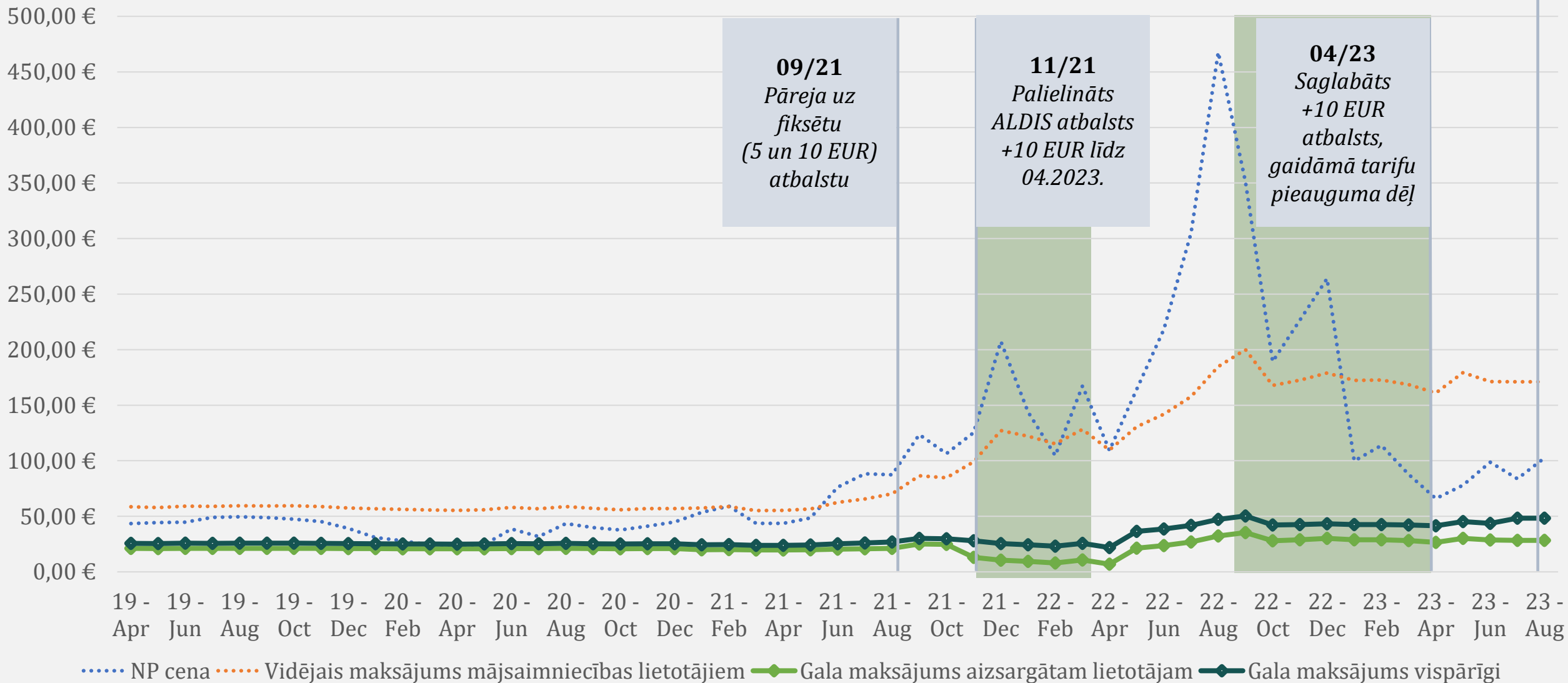
Daudzbērnu ģimenes

*Atbalsts spēkā no 2023. gada 1.augusta.

**Atbalsts pieejams līdz
2023.gada 31.decembrim**

LIETOTĀJU GALA MAKSĀJUMI MĒNESĪ PRET TIRGUS TENDENCĒM

08/23
Paaugstinās
atbalsts līdz
20 un 25 EUR/mēn
līdz 31.12.2023.

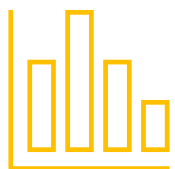

MĒRĶĒTS ATBALSTS
ENERGORESURSU
SADĀRDZINĀJUMA SEGŠANAI
MĀJSAIMNIECĪBĀM

MĒRĶĒTA ATBALSTA SISTĒMAS KONCEPTS

MĀJSAIMNIECĪBU KLASIFICĒŠANA

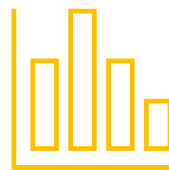

Iedzīvotāju ienākumu līmeņa un energoresursu izmaksu īpatsvara no mājsaimniecību ieņēmumiem uzraudzība

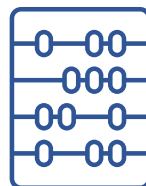

Sistēma identificē mājsaimniecību loku, kurām mājokļa izmaksas var veidot 30% vai vairāk procentu no mājsaimniecības kopējā budžeta

TIRGUS UZRAUDZĪBA

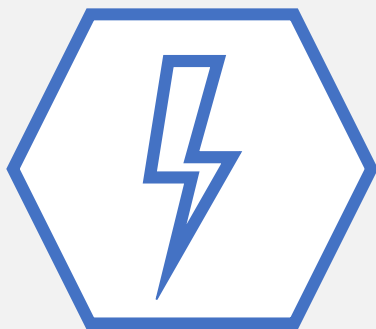

Elektroenerģijas, dabasgāzes cenu un centralizētā siltumenerģijas tarifu līmeņa uzraudzība

- Ja konkrētā mēnesī tiek konstatēta energoresursa (elektroenerģijas, dabasgāzes, siltumenerģijas) **cena**, kas pārsniedz noteikto līmeni, KEM lūdz MK "iedarbināt" atbalsta sistēmu.
- Cenām atgriežoties normas līmenī, atbalsts tiek automātiski pārtraukts.

KAM PIEŠĶIRS ATBALSTU?

Centralizēts

Vispārīgam patēriņam
(fiksēts atbalsts)

Elektroenerģija
apkures vajadzībām

*Pašvaldības,
taču ar
atbalstu no
centralizētās
sistēmas*

Centralizēts

Dabasgāze
apkures vajadzībām
(fiksēts atbalsts)

Centralizēts

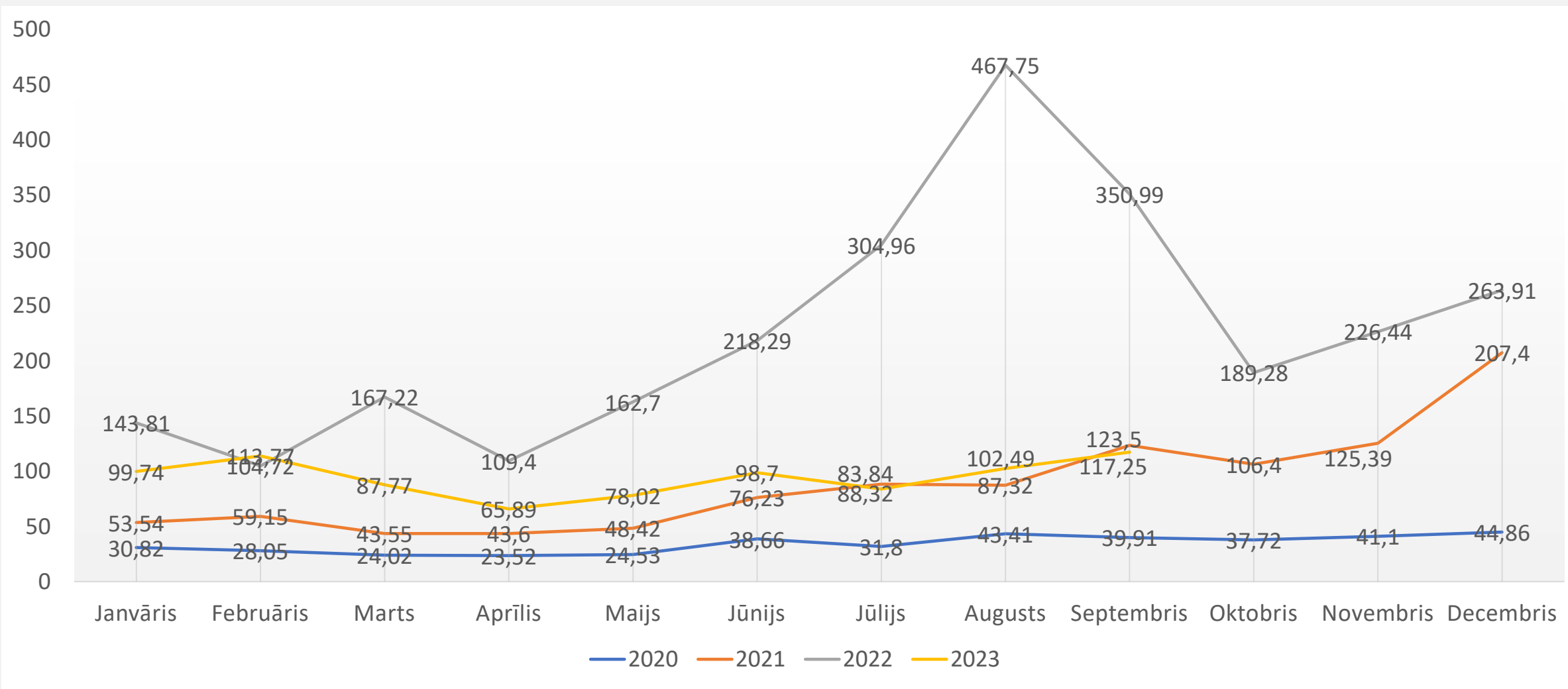
**Centralizēta
siltumenerģija**

Individuāla apkure
(biomasa u.c.)

*Pašvaldības,
taču ar
atbalstu no
centralizētās
sistēmas*

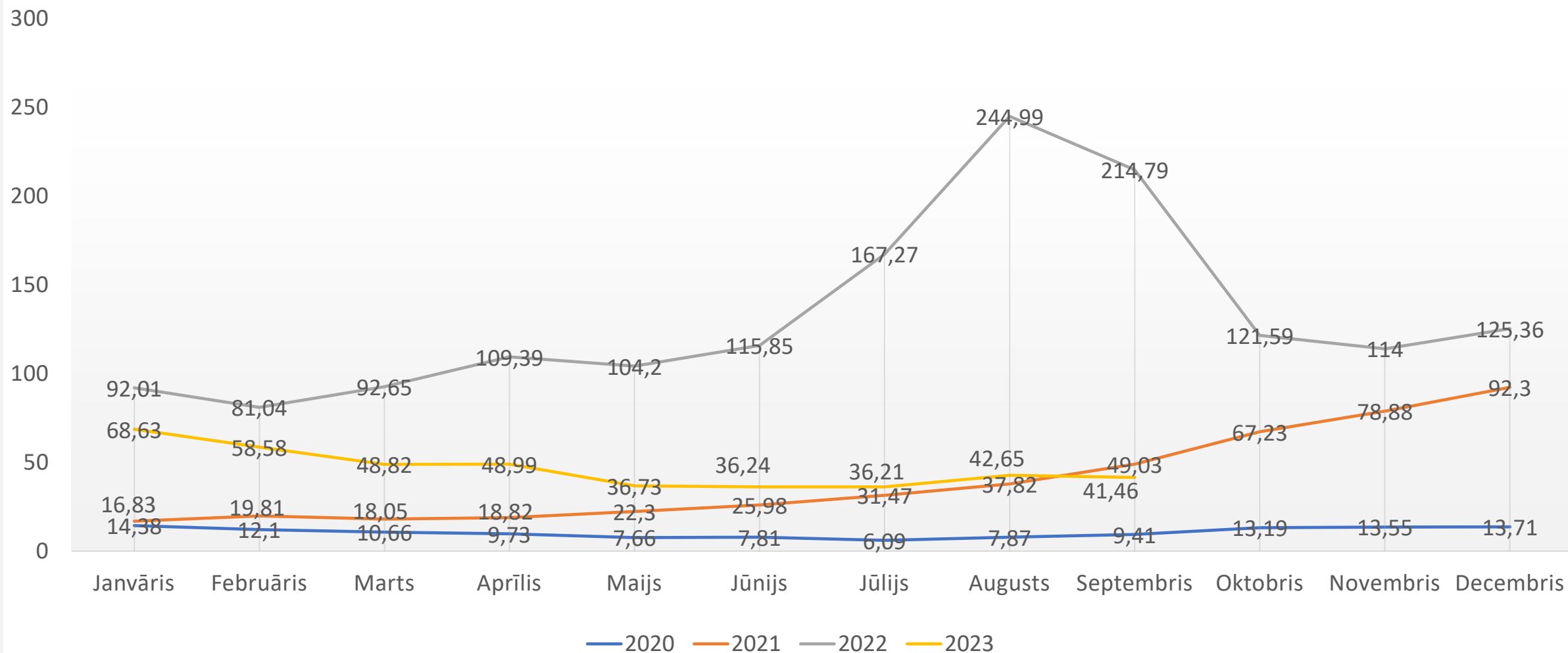

ELEKTROENERĢIJAS VAIRUMTIRGUS CENAS

DABASGĀZES VAIRUMTIRGUS CENAS

SILTUMENERĢIJAS TARIFI

Piecu 2022.gada oktobra augstāko tarifu salīdzinājums ar situāciju 2023.gada oktobrī

Nr.	Komersants	Apdzīvotā vieta	Tarifs 2022.gada oktobrī	Tarifs ar valsts atbalstu	Tarifs 2023.gada oktobrī
1.	SIA "Ikšķiles māja"	Ikšķile	324,44	126,44	90,56
2.	AS "Mārupes komunālie pakalpojumi"	Mārupes, Skulte, Tīraine	312,79	125,28	97,83
3.	SIA "Lielvārdes remte"	Lielvārde	286,29	122,63	113,64
4.	SIA "Ķekavas nami"	Ķekava, Rāmava, Valdlauči	279,51	121,95	94,06
5.	SIA "Babītes siltums"	Piņķi	270,12	121,01	102,19

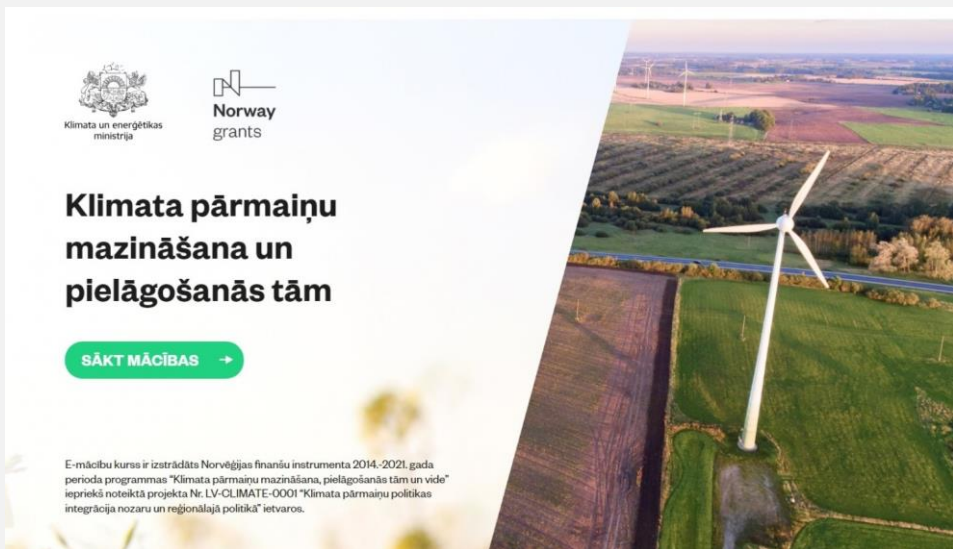

Klimata un enerģētikas ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

E-MĀCĪBU KURSS UN SEMINĀRS PAŠVALDĪBĀM

Klimata un enerģētikas ministrija

Norway grants

Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām

SĀKT MĀCĪBAS →

E-mācību kurss ir izstrādāts Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas "Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide" iepriekš noteiktā projekta Nr. LV-CLIMATE-0001 "Klimata pārmaiņu politikas integrācija nozaru un reģionālajā politikā" ietvaros.

NB! Plašāk: [KEM fb.com saite](https://www.facebook.com/KEM)

📍 Aicinām pašvaldību un plānošanas reģionu pārstāvjus pieslēgties Klimata un enerģētikas ministrijas tiešsaistes semināram par e-mācību kursu "Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām".

📅 14 11. oktobrī

🕒 10:00 – 11:30

💡 Tiešsaistē (Klimata un enerģētikas ministrijas Facebook kontā)

📖 E-mācību kurss ir izstrādāts ar mērķi sniegt iespējas pašvaldību un plānošanas reģionu speciālistiem paplašināt zināšanas par klimatu un klimata pārmaiņām, par klimata politiku un tās īstenošanas instrumentiem, kā arī paaugstināt šo speciālistu kapacitāti klimata politikas ieviešanai vietējā un reģionālā līmenī.

Semināra uzzināsi par:

- 📍 pašvaldību un plānošanas reģionu funkcijām kontekstā ar klimata pārmaiņām, kā arī to lomu klimata pārmaiņu mazināšanā un pielāgošanās tām;
- 📍 e-mācība kursa saturu;
- 📍 e-mācību uzsākšanas, pieteikšanās un sertifikāta iegūšanas nosacījumiem.